

Malalties en veu baixa

Eren moments del guió i punt, i resar novenes es feia com ara mengem verdures ecològiques

Foto: [bastian.]

L'avi anava sempre ple de ferides derivades de destral, pedres grosses, llaunes rovellades o escorpins que resolia amb terra, saliva, pipí, foc, oli i pebre menys, ai, aquell dia que va arribar a casa i va dir Lluïsa, m'hi trencat a l'hort, un dard molt expressiu que va acabar al quiròfan.

Les malalties abans eren misterioses i les senyores les deien en veu baixa, per por que s'encomanessin només de solcar l'aire amb gaire embranzida; els senyors altra feina tenien a fer d'home, tot i que anaven caient d'un cobriment de cor o un mal lleig o com el senyor Carré, que un dijous, després de l'excursió i fent el dinar, mentre l'avi pelava patates i el senyor Tost feia el sofregit, es va morir a casa nostra fent la picada: collons, Salvador no acabarem mai més, treu la cara del morter. Tenia la sang espessa, se'ns va morir de feridura.

Eren moments del guió i punt, i resar novenes es feia com ara mengem verdures ecològiques i anem a córrer, perquè la salut no es comprava, tocava, i si se't moria una criatura perquè se li serraven les dents, de verola borda mal curada o perquè agafava el catarro o el tifuls calla i fes bona cara, no facis el ploricó, desagraïda, que Déu té les seves raons. Perquè els fills eren el mal

necessari d'altres mals pitjors, com casar-se si no vols quedar-te per vestir sants -els homes es quedaven per despullar verges-, eren sorpreses, les criatures, no sempre benvingudes i provinents sovint d'agressions sexuals beneïdes, per això potser la meva besàvia, l'Emília de Ca l'Emília, que n'havia vist de tots colors, esqueixava el continu espaitemps de l'època amb expressions de l'estil que una boca menys o val més tenir grans a la cara que petits al ventre.

Però no tot eren mals gruixuts, perquè la baba, sense anar gaire lluny, va ser tota la vida reumàtica acabada i quan el doctor Sabrià la veia ja li deia Lluïsa, aquest mal d'ossos, però ella, dreta d'orgull i supervivència -nena, tu sempre ben tiessa-, no seia ni que l'empaitessin i feia anar els cambres i les minyones amb control remot i que ningú faltés al deber, que d'un flonco o una llúpia ningú s'ha mort i ja sabien que una mica de xardor, una mica de bicarbonat i avall que fa baixada. Pobres d'ells, per això sempre la mania estranya de fer-los rentar les mans, per no agafar la pipida.

I jo ara em retiraré, que a casa els ossos sempre ens han fet mal i si no m'aixeco de la cadira de tant en tant m'espatllo de seguida i tinc un dolor a la bassa de les sangs que no te'l desitjo ni morta.